

ПЪРВО ЗАПОЗНАВАНІЕ СЪ ПОЛУКЛЪБАТА

Като погледнете на харта та на двѣ тѣ земни полукульба, лесно ще познаете, къдѣ є исписано вода, и къдѣ земя, или суша. *) Вода та покрива двѣ третини отъ земното кльбо и всичка та наядно се нарича *океанъ*. Суша та захваташа другата третина и се намира между водата на голѣми острови, които зоватъ *цѣлини* или *материци* и около тѣхъ са распръстнати безъ брой малки *острови* и островчета. Изъ цѣлини ти виждате още и друга вода на *изера*, които са обиколени отъ всички страни съ земя, или на рѣки, които са исписани съ тънки и криви браздици, защото рѣки ти юстествено никога не текатъ право, а всакога лъкатетъ. Въ нѣкои мѣста виждате, че море то се вдава въ сушата и образова *заливи*: а въ други мѣста сушата се вдава въ морето и образова *полуострови*. Нѣкой пътъ двѣ морета, или заливъ съ море, се събиратъ прѣзъ юдинъ тѣсенъ воденъ проходъ: такъвъ проходъ се нарича *протокъ*. Нѣкой пътъ двѣ суши са скачени съ юдинъ тѣсенъ *провлакъ*. Голѣми ти части отъ океанъ тѣ, што се намиратъ у брѣгове ти или се вдаватъ въ цѣлини ти, наричатъ се *морята*.

Като се вгледате добре въ исписъ тѣ на двѣ тѣ полукульба, ще видите, че на юдното отъ тѣхъ има повече земя, или суша, отъ колкото на другото. На онова полукульбо, дѣто има повече вода, исписанъ є *Новий Свѣтъ*; а на другото, *Старий*

*) За по-ясно и по-опрѣдѣлено вижъ харта та „Цѣлий Свѣтъ“, изд. на Д. В. Манчовъ.